

actant phisycorū pbat qd si in materia es-
set virtus infinita. moueret in instāti. sed
tm̄ potest virtus infinita extra materiaz
sicut si eēt in materia. ergo. Minor pba-
ref. quia p̄tradictōem includit scz qd mo-
tus nō esset motus z mobile localr siml
esset in multis partibus spaciū in q̄ mo-
uet. Ideo dico qd nō potest sufficiēter p-
bati p̄ viam efficacie qd de^o sit infinitus
intēsiue. z cā dicta est in prima questione
tertii quodlibeti. quere ibi. Ad primū
in oppositū dico primo qd impropri^o mo-
dus loquēdi est qd causa habet in virtu-
te sua actiua omnes effect^o zc. qz pprie
loquendo non plus habet in se effectum
realiter ante p̄ductōem q̄ post. Aliter eī
p̄ducendo effectum p̄deret aliquam rez
sibi intrinsecā. sed intelligo ea sic. qd cā ha-
bet de se potētiam p̄ducendi om̄s effect^o
suos. z sic intelligēdo potest dici qd. Ma-
ior est falsa nisi intelligatur de effectu in-
finito intēsiue. z sic est minor falsa. Ad p-
bationē maioris intelligēdo eam de infi-
nitis effectibus vel infinito effectu exten-
siue potest dici qd licet primū mouens cō-
tineat effectus infinitos em̄ētius q̄ i se
sunt. quia. s. ipse est em̄ētior. quolibet il-
lorum infinitoꝝ sm̄ naturam nō oportet
qd p̄pter hoc sit infinitū intēsiue: sed suf-
ficit qd sit aliquod finitū nobilius quo-
libet illoꝝ. z qd sit infinite duratōnis
vt possit successiue p̄ducere illa infini-
ta. Ad scōm potest dici qd omne agēs
de se possit in effectus infinitos si eēt in-
finitē duratōnis. Et ideo antecedēs nō
habet veritatem: nisi intelligēdo de plu-
ralitate effectuum sm̄ spēm nō sm̄ nume-
rū. z sic intelligēdo nō valet ad proposi-
tū. quia nō cōstat ratione naturali qd pri-
mū ens possit p̄ducere effectus infinitos
distinctos specie. Et forte lz possit p̄du-

cere species infinitas. nō sequitur qd sit in-
finitus intēsiue. qz huius multiplicatio
speciez sm̄ numerum posset eē z tm̄ nun-
q̄ pueniret ad speciem duple perfectōis
respectu prime speciei date: addēdo sem-
per de perfectione in duplo tertie speciei
q̄ scōe. z 2° supra primā: z sic i infinitū vt
patet in diuisione p̄tiusi. Sed p̄tra. in
actibus reflexis est p̄cessus in infinitum
z semp̄ perfectior est posterior q̄ prior z
differunt spē. R̄ndeo ad argu^m p̄ce-
do qd si prima cā habeat formalr z disti-
cte causalitatem oīum causarum possibi-
lium eēt infinita. sed illud aūs includit
p̄dictōem. s. qd posset aliquid p̄ducere: z
nō posset: qz si posset aliquid p̄ducere illō
p̄ductum vel p̄ducēdum realiter z for-
maliter p̄fuit in prima causa. z per cō-
sequens nō producitur: nec potest produ-
ci. z ita antecedēs includit p̄tradictionēz
Et quādo vltra accipitur qd prima cau-
sa: nec perfectius cōtinet causalitatē om-
nium causarum quā simul cōtineret for-
maliter potest negari. licet de qualibet p-
ticulari causalitate posset concedi. Et n̄
sequitur p̄tinet perfectius causalitatem
hui^o cāe forma perfectior z potēs eam
cāre q̄ si haberet eam realiter z sic de sin-
gulis. ergo p̄tinet perfectius cāitates eī-
um causarum q̄ si haberet eas formalr
sed est fallacia fig^o dictōis a pluribus d̄-
terminatis ad vnā. sicut sic arguendo iste
denarius est melior h^o obolo z illo: z sic
d̄ singulis. g^o est melior oībus s̄ sumptis
Ad p̄firmatōem respōsuz ē i prima qō-
ne tertii quodlibeti. Ad quartū potest
cōcedi qd cām secūdā addere prime ali-
quā perfectōes potest intelligi dupliciter
vno^o qd aggregatuz ex prima causa z se-
cūda sit perfectius q̄ sola prima. Alio
mō qd illud aggreg^m sit potētius ad ope-

randum q̄ prima causa per se: et hoc
respectu cuiuscūq; sui effectus primo
est maior vera. quia omne finitum addi-
tum finito facit totum perfectius. sed h̄o
modo est minor falsa. et eius probatio nō
vadit ad hūc intellectum. secūdo mō est
maior falsa et minor vera. Ad probatiōem
maioris de sole dico: q̄ forte aliquis effe-
ctus solis immediat⁹ productus s̄n alia
causa secūda. esset nobilior oībus effecti-
bus sigillatim p̄ductis ab eo: cum causis
secūdis sicut s̄m philosophū sc̄da intelli-
gētia est causa tertie sine alia cā secūda
media. et ille effectus est melior omī effe-
ctu suo: ita q̄ quęcūq; cause sc̄de p̄cur-
rāt cum ea. Ad primam p̄firmatiōem
dico q̄ maior est negāda s̄m primū intel-
lectū vt patet ex dictis. Et q̄n p̄batur p̄
hoc q̄ causalitas prime cause eēt dimi-
nuta dico q̄ verum est q̄tuz ad multos
effectus secūdarios. q̄ s̄m eos deus non
potest causare lucem in aere sine alio lu-
mine secūdario agēte. et tñ non sequitur
q̄n alium effectū nobiliorē possit p̄ se fa-
cere. puta placitum suū simplr. Similiter
illa p̄positio assumpta in illa ratōe q̄ .s.
omne finitū cuiuscūq; finito addit aliquā
perfectiōem si intelligat̄ de additione p̄fe-
ctōis in entitate licet possit verificari: tñ
nō est ad p̄posituz s̄m hūc sensum. Si
aut̄ intelligatur de additiōe perfectōis ad
operādum quācūq; operatiōem: sic falsa
est vt patet ex dictis. Ad aliam cōfir-
mationem de neātia intuitiva: dico q̄
si illa maior intelligatur de intuitiōe cre-
ata: verū est. et de illa nō variādo si argu-
atur q̄ illa est nata causari perfectius a
sola causa prima. per p̄ntiam sue eētie
apud intellectum diuinū: negāda est illa p̄-
positio s̄z philosophos. nec illud q̄d adu-
citur q̄ intuitio creature in deo ē perfecti-

or q̄ in intellectu creato est ad p̄positum:
quia intuitio dei nō est causata: nec ē eius-
dē speciei cum intuitiōe nostra. vñ argu-
mētum nō cōcludit nisi probaret q̄ intui-
tio creature causata perfectius sit a solo
deo q̄ a deo et creatura simul. sed hoc nō
probat. quia philosophus hoc negaret.
ergo r̄c. Ad principale dico q̄ infini-
ti effectus simul producti arguūt causaz
infinitā. sed infiniti effectus p̄ducibiles n̄
arguūt causam infinitā. prima autem in-
finitas nō cōuenit effectibus dei. sed se-
cūda solum. Aliter respōdetur ad predi-
cta argumēta. q. tertii quodlibeti.

Questio duodecima

¶ **T**rum per cognitionem dei po-
test sufficiēter probari q̄ deus
sit infinitus intēsiue. Qd̄ sic: quis
deus itelligit ifinita. ergo est ifinitus.

Cōtra intellectus noster potest succes-
siue p̄ducere infinita. quia non tot quin-
plura. et tamē nō est infinitus. In ista
questione dicit Scotus disti. 2. q̄ sic. qd̄
probat primo. quia intelligibilia sunt a-
ctu infinita in intellectu intelligente actu
omīa. ergo intellectus intelliges in actu il-
la simul est infinitus: talis autem est in-
tellectus diuinus qui de⁹ est. ergo. Ma-
ior probatur. quia ipsa intelligibilia a-
pud intellectam creatuz successiue sum-
pta sunt infinita in potētia. ergo omīa in-
telligibilia simul sumpta sunt infinita in
actu minor probatur. quia apud deum
omīa simul intelligūtur. Aliter deus nō
esset primum exemplar omīum. Secū-
do sic vbi pluralitas arguit maiores per-
fectionem q̄ paucitas: ibi infinitas argu-
it infinitam perfectiōem. exemplum est
de facere. h. 2 o. et infinita. sed intelligere
a. ē aliq̄ p̄fectio: et intelligere b. ē a⁹ p̄fec⁹

nunq̄ .n. idē intelligere est ipsi⁹ a. z b. eā
distincte vt duo sunt: nisi illa duo emine
ter contineantur in vno. z sic de tertio
quarto z vltra de infinitis. Confir/
matur. quia qđ est ratio intelligendi plu
ra distincte includit pprias rationes eo
rum intelligendi eminenter. ergo si est ra
tio intelligendi infinitorum. erit illa ra
tio intelligendi intelligendi infinita. Ter
tio sic. nulla substantia finita est eadem p
fectio que fm rationem suam formalem
esset accidentalis: siue esset eiusdem ratō
nis cum perfectione accidentali si esset fi
nita. sed substantia per se est eadem sue
intentioni. ergo est infinita. Sed istis
non obstantibus dico qđ per cognitionez
dei non potest sufficienter probari qđ est
infinitus intensiue. Et ratio huius dicta
est in prima questione tertii quolibet z in
aliis questionibus. Ideo ad rationes
respondeo ad primum dico qđ supposito
qđ deus intelligat distincte infinita. tunc
virtute istius rationis tantum debet cō
cludi qđ deus sit infinite virtutis extens
iue z non intensiue. quia tantum conclu/
ditur qđ vnica cognitio dei terminatur ad
infinita obiecta extensiue. Ad aliud re
sponsum est in prima questione tertii qđ
libeti. Aliter potest dici concessa ma
iore qđ si in minori capiatur pluralitas i
tellectorum. z qđ requirit maiorem per
fectionem intellectionis qđ paucitas. mi
nor generaliter falsa est: sed forte tantuz
habet veritatem de intellectōibus diuer
sis diuersorum obiectorum: z de maiori
tate perfectionis extensiue non intensiue.
sicut totus ignis est perfectior parte extē
siue. Et cum dicitur in minori qđ intelli
gere a. est alicuius pfectōis rē. potest to
ta illa deductio cōcedi intelligendo per/
eminenter continere intellectiones aliq̄s

perfectius res representare qđ ipse repre/
sentant. z sic dico qđ vna finita intellectō
eminentius continet infinitas. i. non tot
quin plures. quia licet ille omnes simul
essent per impossibile. non tamen facerēt
aliquod infinitum nisi extensiue. z fm ml
titudinem nisi aliqua vna esset per se in/
finita intensiue quod est impossibile. vn
de sic continere eminenter duas intellecti
ones equales. nō est maioris perfectionis
intensiue qđ vnam tantum. z ideo licet ha
bere tales infinitas intellectiones: essz in
finite perfectionis extensiue z non inten
siue. non sequitur qđ habere vnam que
representat distincti⁹ oīa que repñtatur
per illas infinitas: sit infinite perfectōis i
tellectionis intensiue. sed tñ extēsiue. s. re
spectu obiectorum. p hoc patet ad con
firmationē. Ad tertiu⁹ dico qđ maior
est falsa. simlr intellectio dei z nostra nō
sunt eiusdem rōnis. Ad principale di
co qđ solum cōcludit infinitatem extens
iuam z nō intensiuā. puta qđ deus z intel
lectio sua est similitudo z representatiuū
infinitorum sicut cognitio que est cōcep
tus entis est similitudo infinitorum ob
iectorum: z tamen nō est infinita. Et ita
potest dici in proposito.

Questio. xiii.

v Trum per simplicitatem potest
probari qđ deus sit infinitus inten
siue. qđ sic. quia omne finitum est
aliquo⁹ compositum vel cum alio com
ponibile. deus nō est compositus nec al
teri componibilis. g^o est finitus. Con
tra. Angelus est summe simplex z tñ est
finit⁹. igr. In ista qōne tenet Sco. in tra
ctatu de primo principio qđ sic. qđ pbat
ibidem. primo sic. oīs substantia finita ē
in genere. deus nō est in genere. g^o rē.

Maiores probatur. quia omnia substantia finita
conuenit cum aliis in conceptu substantie. et di-
stinguitur. ergo illud distinctum est aliquo
idem substantie. Non autem per omnimodam iden-
tatem. quia eorum rationes sunt primo diuer-
se. ergo est unum ex eis: sicut in genere et dif-
ferentia contrahente. Secundo sic. omne
realiter conueniens et realiter differens con-
uenit et differt realitate non formaliter
eadem. sed realitas qua conuenit non est re-
alitas qua differt per identitatem: nisi al-
tera sit infinita. et tunc includens utranque
erit infinitum. Si autem neutra sit altera per
identitatem. sequitur compositio et per consequens
est finitum. ergo si est omnino simplex est in-
finitum. Sed istis non obstantibus teneo
oppositum. Cuius ratio est. quia intelligentia
est ita simplex sicut deus. et tamen est finita.

Ad primum in oppositum dico primo con-
cedendo quod deus non est in genere substantie
sicut supremum illius generis quod maior est
falsa. Et ad probationem dico quod licet deus
conueniat cum alio in conceptu substantie tran-
scendenti. non tamen uenit in proprio conceptu
generis. sed in conceptu transcendenti quo ui-
mur loco generis propter uenientiam cum
non genere substantie. Aliter potest dici dato
quod deus conueniret cum aliis substantiis in con-
ceptu generis et distingueretur per aliquid di-
stinctum. non sequitur quod deus sit infinitus
vel quod sit in genere sube tanquam aliquid compo-
situm ex natura generis et illo distinctio
quia per seipsum omnino et non per aliquid aliud
distinguitur. Aliter dico quod minor est falsa
quia teneo quod deus est in genere sube. Si di-
cis quod illud quod est in genere est in specie. scilicet
deus non est in specie. quia conceptus dei non est
specificus eo quod non potest predicari de
pluribus differentibus numero. licet pos-
sit predicari de pluribus personis. Adre-
terea non plus conceptus sube que est conis

deus et creature est generis quam conceptus sapi-
entie. sed conceptus sapientie qui intrat line-
am predicamentalem non predicat de deo. non plus
quam conceptus qualitatibus. quia de quocumque pre-
dicatur inferius et superius. ergo etc. Ad
primum istorum dico quod deus est in genere
sube et similiter in specie. et similiter dico quod non re-
pugnat conceptui specifico dei predicari de
pluribus differentibus numero sicut nec
repugnat conceptui solis. quia si essent plures
dii. adhuc ille conceptus equaliter predica-
retur tunc de illis sicut nunc predicatur de
vno solo. sed repugnat ipsi deo pluralifica-
ri et non conceptui specifico de pluribus pre-
dicari. Ad 2^m nego assumptum. quia con-
ceptus sapientie qui predicatur de deo non
est conceptus specificus de genere qualitatibus
quia ad hoc quod alius conceptus specificus
sit in aliquo genere: oportet quod quolibet
contentum sub illa specie sit in genere il-
lius speciei. nunc autem deus non est qualitas
Et ideo licet homini conceptus sit in genere
qualitatis sicut res significata per illud ge-
nus sicut conceptus entis. non tamen sicut spe-
cies. sed sicut transcendens. Ad 2^m di-
co quod hec est falsa quod quoniam aliquid conuenit
cum aliquo et differt realitas qua conue-
nit et differt. est alia et alia nisi altera sit
infinita. quia calor conuenit cum frigore con-
uenientia generis. et differt differentia spe-
cifica et numerali per se totum. et per omnia
per eandem realitatem finitam. Ad arg^m
princip^o dico quod tamen maior quam minor est cre-
dita et non potest sufficienter probari.

Questio. xiiii.

¶ **T**rum per calitatem finis potest suf-
ficienter probari quod deus sit infinitus
intestue. quod sic. quia nullum finitum
potest voluntate faciare. sed deus potest volun-
tatem faciare. ergo est infinitus. Contra

illud est finitū quo amato perfecte vo-
luntas non quietatur. sed de^o est hmōi.
qz amato deo: adhuc pōt voluntas aliā
creaturam amare. ergo. In illa que-
stione dicit Sco. di. 2. q. sic. Qd probat
primo sic. qz volūtas nostra pōt oī fini-
to aliquid maius appetere. qz in volūta-
te est naturalis inclinatio in bonū infini-
tum. quod patet. qz ex hoc arguitur na-
turalis inclinatio in volūtatē ad aliquid
qd ex se sine hitu. pmp̄te z delectabl̄r vult
illud volūtas libera. sed hoc expiuntur
in nobis quo ad bonū infinitū. qz non vi-
detur volūtas in alio pfecte quietari.
Nunc autē naturalis inclinatio nō est ad
illud qd repugnat primo obiecto volun-
tatis. s. bono. ergo infinitum nō repugnat
obiecto suo. Tunc arguit sic cui nō repu-
gnat infinitas intensiue non est summe pfe-
ctū nisi sit infinitū. qz alr̄ posset excedi sed
enti nō repugnat infinitas intensiue. ergo
ens perfectissimū est infinitū. quō enī vo-
luntas nō odiret naturalr̄ infinitū. si esset
oppositū sui obiecti sicut naturalr̄ odit n̄
esse s̄m August^m 3° de libero arbi. c. 51.

Sed teneo oppo^m sicut dictū est que-
stione prima tertii quolibet. Ad rōem
pōt dici vno mō s̄m phōz qz nō est in vo-
luntate nostra naturalis appetitus i bo-
num infinitū. Et quando dicitur qz in il-
lud est inclinatio naturaliter in quod
prompte voluntas fertur z delectatur si-
ne hitu. verū est si huiusmodi inclina-
tio sequatur cogitationem rectam z non
fictam. Nam ex quo voluntas est nata se-
qui cogitationem licet de libertate sua
possit in oppositum. Ad illud soluz di-
citur voluntas inclinari qd non erronee
videtur appetere. tale autem non est bo-
num infinitū s̄m philosophos vt postea

diceretur. Aliter potest dici qz non est i
voluntate inclinatio naturalis in bonuz
infinitum intensiue. nec sequitur om̄i bo-
no finito voluntas potest maius bonuz
appetere. ergo naturaliter appetit bonū
infinitum. qz si in hmōi appetitibus p/
cedatur in infinitum s̄m imaginationem
maioris z aliorum boni naturaliter. non
tamen est naturalis appetitus in bonum
infinitū intensiue. sed forte extensiue scilicet
eternum. Tertio potest dici qz conclu-
sio ad quā deducitur in argumēto est ve-
ra. videlz qz infinitas nō repugnat bono
inquantum bonum. immo repugnat inq̄
tum est tale bonū. z ideo nō naturaliter
odit voluntas infinitum tanq̄ oppositū
suo primo obiecto scz bono. Ad argu-
mentum principale dico. qz nec maior n̄
minor potest probari sufficienter ex na-
turali ratione.

Questio decimaquinta

¶ Trum per viam eminentie po-
test evidenter probari qz deus sit
infinitus intensiue. qz sic. quia cui
non repugnat infinitas intensiue non est
sum^m pfectiū nisi sit infinitū. qz alr̄ p̄t excedi
s̄z entinō repugnat infinitas intensiue. g^o est
perfectissimum quod est idem dicere qd
infinitum. Contra non potest eviden-
ter probari qz deus sit ens eminentissimū
ergo non potest probari per viam emi-
nentie qz sit infinitus. In ista questio-
ne tenet Sco. qz sic di. 2. quod probat pri-
mo sic eminentissimo impossibile est esse
aliquid perfectius. sed nullo finito in-
compossibile est esse aliquid perfecti-
us. ergo eminentissimum est infinitum.
Maior p̄z minor probat. qz infi^m eē nō
repu^gt eti: sed si nō possz eē ens emineⁿt?

omni ente finito. infinitum enti repugnat. ergo finito non repugnat aliquid esse perfectius. **Maiores** huius syllogismi probatur quod si infinitum primo enti repugnaret hoc esset. quod eius oppositum includeretur in conceptu entis. quod falsum est. quod tunc non intelligeretur ens nisi intelligatur finitum. vel hoc est quod eius oppositum est passio convertibilis cum ente. quod non est verum. quod cognito subiecto: statim cognoscitur eius passio. sed cognito ente non statim cognoscitur finitum. **Confirmatur** quod potentie sensitive que sunt minus cognitive quam intellectus: statim percipiunt discorvenientiam in obiecto ut patet de auditu respectu soni ergo si infinitas repugnaret enti quod est obiectum intellectus: statim intellectus illam repugnantiam perciperet et naturaliter refugeret quod patet esse falsum. **Secundo** sic per rationem **An. sol. c. 2.** illud quo maius cogitari non potest sine contradictione est infinitum. sed deus est homini. ergo etc. si dicatur quod illud non est in re: nec tale ens existit. **Contra** in summo cogitabili summe quiescit intellectus. ergo in ipso est summe ratio sui primi obiecti scilicet entis.

Preterea si summe cogitabile sine contradictione sit tantum in intellectu cognoscitur et cogitatur tunc illud summum posset esse. quod est cogitabile sine contradictione et non posset esse. quod rationi eius repugnat esse ab alio. ergo maius cogitabile est quod est in re quam quod est in intellectu tantum. **Non** autem intelligo quod idem sit maius per hoc quod existit sed quod omni eo quod est in intellectu tantum est maius cogitabile eo quod existit. **Preterea** intelligibile in tellectione intuitiva siue visibile est perfectius cogitabili non visibili. si tantum intelligibile abstractiue. sed illud quod existit est visibile intuitiue. quod autem non existit non nisi abstractiue. ergo perfectissimum co-

gitabile existit. **Tertio** sic cui non repugnat infinitas intensiue non est summe perfectum nisi sit infinitum. **Aliter** enim posset excedi: sed enti non repugnat infinitas intensiue. ergo ens perfectissimum est infinitum.

Confirmatur primo. quia infinitas non repugnat quantitati accipiendo partes post partem. ergo nec suo modo repugnat enti in perfectione simul existendo. **Confirmatur** secundo quod quantitas virtutis est simpliciter perfectior quantitate molis. ergo si infinitas est possibilis in quantitate molis. erit possibilis in quantitate virtutis et si est possibilis est in actu. **Sed** istis non obstantibus teneo oppositum. **Tum** quod non potest sufficienter probari quod deus sit ens eminentissimum. **Tum** quia potest esse ens eminentissimum ita quod nihil sit eminentius eo et tamen ens finitum nec potest oppositum evidenter probari. **Ad rationes** **Seco.** respondeo. **Ad** primum dico quod illa maioris finis philosophi est distinguenda finem compositionem et divisionem sicut ista sedentem impossibile est ambulare. in sensu composito est vera et tunc est intellectus iste. hec propositio est impossibilis. eminentissimo est aliquid perfectius. **Et** tunc non valet syllogismus sicut nec iste omnem sedentes impossibile est ambulare nullum sanum pedibus est impossibile ambulare. ergo nullus sanus pedibus est sedens accepta maiore in sensu composito. **Si** autem sumatur in sensu dicto. tunc ulterius dicendum est de repugnantia. quod alicui repugnare esse maius potest esse ratione sue quantitatis in quantum tanta. vel ratione sue nature in quantum talis natura est. **Exemplum** motui eterno repugnat esse maiorem in quantum tantus: sed non in quantum talis natura est. quia eiusdem nature est totus motus et pars. qua parte certum est quod non repugnat maiorem motum esse. **Ad probationem** dico 63

phm q̄ maior vera est in sensu di. intelli-
gendo de repugnantia rōne nature inq̄-
tum hmoi natura est. sicut enim deo re-
pugnat rōne nature sue inquantum hu-
iusmodi natura est. q̄ sit ab alio. ita re-
pugnat sibi q̄ aliquid sit maius eo : sed
loquēdo de repugnantia rōne quātita-
tis inquantum tanta est: neganda est ma-
ior fm phm. sed accipiēdo maiore p̄-
momo. s. in sensu di. et repugnare ratio-
ne nature. sic minor eodēmo sumpta est
falsa. Ad p̄batōem cum dicitur q̄ in-
finitū nō repugnat enti r̄c. hoc pōt du-
pliciter intelligi. vnomō q̄ nulli enti re-
pugnet esse infinitū. et hec est falsa : q̄
deo repugnat aliquid maius esse et per-
consequens fm phi. repugnat esse infi-
nitum. Aliomō pōt intelligi q̄ infinitus
nō repugnat enti inq̄tum ens: et hoc est
verum: et fm istum intellectū. p̄cedit il-
la p̄batō et confirmatio de dis̄p̄. et non
fm primū intellectū. Aliter em̄ possz
p̄bari q̄ nulli enti repugnat infinitas.

Ad argumentū dico q̄ minor est ne-
ganda fm p. et ad primā p̄batōem dico q̄
aliquid esse summe cogitabile pōt dupli-
citer intelligi vel vera cognitōe vel co-
gitatione nō includente contradicōem q̄
nō oīs cogitatio nō includens contra-
dicōem est vera cogitatio: sicut cogita-
re me esse supra astra nō includit con-
tradicōem. primomō intelligendo v̄z
est q̄ in summo cogitabili quiescit intel-
lectus. et in ip̄o summe est ratio entis.
Sed isto summo pōt maius cogitari si-
ne contradicōe cogitatione falsa et fic-
ta. Scdō intelligendo summe cogitabi-
le cogitatione nō includente contradic-
tionem fm phi. est illa neganda q̄ intel-
lectus summe quiescit in summo cogita-
bili non includente contradicōem. quia

licet fm phm sine contradicōne potest
cogitari maius deo: magis tamen quie-
scit intellectus in vera cogitatione ip-
sius dei q̄ in cogitatione falsa et ficta
maioris cogitati. Ad sc̄bam p̄batō-
nem dico q̄ fm phm summū cogitabi-
le cogitatione non includente contradic-
tionem nō est in re. quia repugnat deo
q̄ tale summū sit. Et vltra dico q̄ illud
quod est in re non est magis cogitabile
cogitatione nō includente contradic-
tionem: q̄ illud q̄ est in intellectu tm̄. sed
tamen bene ē magis cogitabile vera co-
gitatione. Et ideo nō p̄bat tale cogita-
bile summū existere. quo maius nō pōt
cogitari cogitatione nō includente con-
tradicōem. Ad confirmationē dico:
q̄ tm̄ p̄bat q̄ p̄fectissimū cogitabile cogi-
tatione vera existit. et hoc concederet
ph̄s: sed nō q̄ nō posset fictē cogitari
maius cogitatione nō includente cōtra-
dicōem. Si ergo dicat quid ergo p̄bat
illa rō ansel. sol. c. 2°. vbi nititur ostēdere
q̄ illud quo maius cogitari nō pōt est ī
re. Respondeo q̄ aliquid esse illud quo
maius cogitari nō possit pōt dupliciter
intelligi. vnomō q̄ nihil quod pōt co-
gitari sit maius de facto. Aliomō q̄ nō
pōt cogitari aliquid quod si essz eēt ma-
ius. Primomō intelligendo bene p̄bat
rō ansel. sic formata nihil quod nō exi-
sit in re est maius de facto eo quod exi-
sit in re. ergo illud quo maius cogita-
ri nō pōt existit in re: vnde sequitur sup-
posito q̄ in rebus ex̄tibus nō sit p̄ces-
sus in infinitū in maius et maius et vl-
tra si illud quo mai⁹ cogitari nō potest
existit in re: cum maxi⁹ eoz que cogitā-
tur sit. deus fm oēs sequitur q̄ deus exi-
sit in re. Sed quomō tunc v̄z rō quam
facit in. 3°. c°. ad p̄bandum q̄ illud q̄

maius cogitari nō pōt nō pōt cogitari
 nō esse: et sic arguit possibile est cogitare
 aliquid quod nō pōt cogitari nō esse: et
 illud est maius q̄ quod pōt cogitari nō
 esse. ergo illud quod magis cogitari non
 pōt: nō pōt cogitari nō esse. R̄ n̄so hu/
 ius patere pōt ex precedentibus. Ad
 2^m dico q̄ si minor intelligatur sc. q̄ en/
 ti inquantū ens nō repugnat infinitas in/
 tensua vera est sicut prius dictū est: sed
 tunc nō sequitur conclusio ex premissis.
 Si autē minor intelligatur sc: nulli enti
 aliqua rōne repugnat infinitas intē sua
 sc falsa est sicut prius dictū est. Ad pri/
 mā cōfirmatōem pōt vnomō dici q̄ infi/
 nitas intē sua nō repugnat enti inq̄tum
 ens: sed repugnat deo inq̄tum hoc ens
 Aliter pōt dici q̄ nō est simile de infini/
 tate successiua et infinitate intē sua in
 pmanentibus. Ad scōam cōfirmatio/
 nem dico q̄ causa infinitatis in quāta/
 te motus est diuisio et imperfectio sicut pa/
 tet 3° phisicoꝝ cōmento 6°. Infinitas
 autē intē sua nō pōt eē sine augmēto in/
 pfectōe deus autē nō pōt sic augeri in pfe/
 ctione: igitur nō est infinitus. Ad pri/
 cipale patet ex dictis.

Questio. xvi.

Trum intentio phi et cōmeta/
 toris. sit q̄ deus sit infinitus in/
 tensue. q̄ sc. quia. viii. phi. in
 fine pbatur q̄ primus motor nō est in
 magnitudine finita. quia virtus infinita
 nō pōt esse in magnitudine finita. aut er/
 go intelligit de infinitate intē sua. et ha/
 betur p̄pōi^m. Aut extē sua et tūc assu/
 mit falsum. quia sol et oīa corpora cele/
 stia habent virtutē infinitā in duratōne
 Cōtra pluralitas nō est ponēda sine
 necessitate. sed oīa p̄nt saluari ponēdo

primū motore infinitū in duratōne. er/
 go et. In ista questione teneo duas
 cōclusiones. Prima est q̄ intentio Ari/
 stotelis et cōmentatoris est q̄ deus moue/
 at celū effectiue: pbatur hoc primo. q̄
 phi. pbatur in octauo. q̄ pri^o motor ē ex/
 tra magnitudinē p hoc q̄ mouet tēpore
 infinito. et hoc ibi demonstrat de pri^o sim/
 pliciter hoc idē dicit cōmentator. viii. phi.
 cōmento. lxxix. Preterea cōmentator
 x. metaphisice cōmento. vii. et xii. meta/
 phisice cōmento. 6. dicit q̄ idē qui demō/
 stratur in phisicis esse primus motor. de/
 monstratur in meth^o esse prima forma et
 vltimus finis. ille autē est deus ergo et.
 R̄ cōclusio est q̄ phi. et cōmentator ponūt
 tm̄ deū esse infinitū extē sue. puta dura/
 ratione q̄ pbatur primo sc. quia deus
 mouet effectiue celū ex prima cōclusionē
 ergo est virtutis finite intē sue. p̄nam
 demonstrat phi. 2°. de celo. et cōmentator
 cōmento. xxx. vbi dicit q̄ si vna stella ad/
 deret celo. aut motor n̄ moueret aut mo/
 ueret cū labore et pena. et idē dicit cōmen/
 to. lxxi. Et quo sequitur q̄ motor ce/
 li est finitus in vigore: et ideo ibi dicit cō/
 mentator q̄ infinitas que est in formis
 separatis nō est nisi p̄pter eternitatem et
 simile dicitur cōmento. 63. Preterea
 cōmentator cōmento. 39. dicit q̄ cum di/
 cimus q̄ potentia motoris celi est infi/
 nita non intendimus nisi infinitatez mo/
 tionis. i. q̄ motio eius non cessat. Infi/
 nitas autē intentionis vt illic non sit p/
 pōrtio inter potentiam motoris et motū
 impossibile est in formis inquantū sunt
 forme. Preterea in de subā or. c^o. 3°.
 dicit cōmentator q̄ infinitum esse in vi/
 gore cuius causa est corpus secundū q̄
 est corpus impossibile est esse in corpo/
 ribus celi sive in aliis. Inter omnem er/

go motorem celi et motum ab eo est
proportio aliqua propter quam mouet
motu infinito terminato in velocitate:
ergo omne mouens est finitum intensiue quia
si esset infinitum intensiue posset ultra omnes
velocitates datam velocius mouere. **Adre-**
terea primum celum non potest velociori: neque
tardiori motu moueri. ut ostenditur. 2° de
ce. et commento. 35. usque ad. 41. ergo pri-
mus motor agit semper secundum ultimum poten-
tie sue. sed non agit nisi actionem finitam inte-
nsiue. ergo est finitus intensiue. **Adre-**
terea quoniam oppositio verificatur per rebus etc.
Sed celum perpetuo mouetur. et operationes
inferiores fiunt a celo et primo motore
sunt homini oppositae: ergo etc. **Ad** ino-
patur. nam primus motus qui est ac-
tione immediata dei secundum philosophum. est finitus intensi-
ue. ergo ad mouendum celum per momentum
tanta velocitate sufficit ponere motorem
finitum intensiue agentem secundum ultimum sue
potentie: sed posito tali motore sepa-
to a materia non accidit sibi fatigatio in mo-
uendo nec corruptio ut patet octavo
philosophorum commento. lxxiii. si ergo deus po-
test mouere celum per momentum hac ve-
locitate etiam finitus intensiue. potest in et-
num sic mouere sufficit igitur finitas in-
tensiua ad causandum omnes operationes infe-
riores. quia in de suba or. c. 5. dicitur quod
mediante primo motu fiunt omnes opera-
tiones inferiores a primo motore. **Et**
contra commentator. i. 2. metaphisice commen-
to. xli. dicit quod motus celi componitur
ex duobus motoribus quorum unus est
infinite motionis et est actio etiam in co: et
alter infinite motionis et est potentia que
non est in materia. **Ad** igitur loquitur com-
mentator de infinitate secundum durationem.
Ad secundum vigorem. Non primomodo. quia sic ut
etiam motor est infinite motionis. manife-

stum ergo quod loquitur 2°. **Ad** fides quod
loquitur de infinitate duracionis ex se: sic
intelligendo quod motor coniunctus qui quod
dammodo est in materia celi sicut importatur
per hoc nomen coniunctus: est in po-
tentia ad mouendum. et quantum est ex se:
est ita in potentia ad quietem. ita quod quan-
tum est ex se potest cessare a motione ac-
tione celi. et hoc est secundum commentatorem. quia est for-
ma aliquo modo coniuncta. et in mouendo
mouetur sicut patet ex processu eiusdem
commenti. et ideo non est de se infinite mo-
tionis secundum duracionem sed finite: quia si
sue nature dereliqueretur a primo mo-
tore cessaret a motione propter dictam cau-
sam. Et ideo illa infinitas motus neces-
sario est propter alium motorem in quo non
est potentia omnino ad quietem: neque centia-
liter. neque accidentaliter. quia neutrum
mouet. et illud est primum simpliciter se-
paratum ab omni materia. sicut patet ex proces-
su eiusdem commenti illud autem primum propter
sua separationem a materia est infinite mo-
tionis secundum duracionem. **Ad** argumentum
principale patebit post.

Questio. xvii.

Primum demonstrationes phi-
losophorum viii. philosophorum et 12 metaphisice
concludunt deum infinitum
intensiue. quod sic. quia. viii. philosophorum probat
quod prius motor non est in magnitudine. sic
arguendo. quia si sit in magnitudine sicut
ergo infinita. et hoc non. quia nulla talis
est. ut patet 3. philosophorum. **Ad** finita. et hoc non quia
virtus infinita non potest esse in magnitudine
finita. **Ad** intedit ergo de finitate et in-
finitate intensiua et habetur oppositum. **Ad**
extensiua secundum duracionem: et tunc assumit
falsum. quia virtus finita in ma-
gnitudine potest durare in infinitum

patet de corporibus celestibus. Contra
tantum concludunt ille rationes quod deus mo-
uet per infinitum tempus: sed hoc potest face-
re virtus finita corporalis dum duceret
in infinitum: ergo solum probat eum esse infi-
nitum dura^o. In ista questione dicit
sco. di. 2^a. quod sic. quod probat primo sic. primum
mouet motu infinito. ergo habet infini-
tam potentiam intensiue. Et licet de fac-
to ans est falsum. tamen certum est quod
potest mouere motu infinito. Et ideo si potest
mouere motu infinito sequitur potentia
infinita. Ad sequitur si habeat potentiam
mouendi motu infinito. non probatur mul-
tipliciter. ad quas probationes responsum
est supra. 11° sic. in fine. 8. philosophorum pro-
batur quod si primus motor esset in materia
moueret in instanti quod nullomodo habe-
ret veritatem nisi deus esset infinitus inte-
nsiue. Sed teneo oppositum quod ille rationes pro-
bant tantum deum esse infinitum in duratione.
Cuius ratio est quia virtus ac^a infatiga-
bilis et incorruptibilis secundum se per eandem
virtutem potest careere et continuare. nec
maior virtus requiritur ad continuand-
um per mille annos quam per unam diem. ubi non
est agens in contrarium et diminuens potentiam
quod patet per illam propositionem famosam:
actiuo et passiuo equaliter dispositis: et
ceteris paribus: erit idem effectus. et conti-
nuabitur. deus autem non habet agens in
contrarium ergo etc. Ad primum in oppositum
dico quod ista consequentia non valet deus mo-
uet motu infinito. ergo est infinitus in-
tensiue. Nec erat illa ratio philosophi: sed intendit
probare quod primus motor non est in ma-
gnitudine: sed in particulis. et arguit sic.
Nulla potentia in corpore finita intensi-
ue potest mouere tempore infinito. sed prius
motor mouet celum motu et tempore infini-
to ergo primus motor non est potentia in

corpore: et per consequens est indiuisibi-
lis in particulis minor: patet ex predictis
11° probat supponendo primo ex 3°
philosophorum. quod omnis potentia in corpore est fi-
nita extensiue. Et arguit sic. Si aliqua po-
tentia in corpore mouet aliquod mobi-
le in aliquo tempore precise secundum ultimum
sue potentie: pars illius potentie sue mo-
toris moueret partem mobilis in minori
tempore. Sed proportio temporis ad tempus se-
quitur proportionem motoris ad motorem
et mobilis quod est pars ad mobile quod
est totum. sed talis proportio est finita in utro-
que motu. 5° proportio temporum est finita. et per
consequens utrumque tempus tam paruale
quam totale est finitum. Et ita patet quod nulla
potentia finita intensiue extensiue in corpore
potest mouere tempore infinito. Et non probat
generaliter ista conclusio. Nam potentia
finita intensiue potest mouere tempore infi-
nito. sed solum quod nulla potentia finita inte-
nsiue extensiue in corpore. hoc patet per
mentatorem 11°. 11°. q. dicit quod accipere
partem motoris que moueat partem moti
est impossibile eo quod motor qui est potentia
in corpore potest diuidi. et infra dicit sic.

Notandum est quod propositiones conditionales
quas Aristoteles hic probat sunt propositiones
vere de corpore celesti: cum positum fue-
rit quod potentie motiue eius sunt forme in
materia et cito post hec omnia sequuntur ex
hac propositione. scilicet quod corpus celeste est for-
ma in materia. Ad secundum dico primo quod
philosophi ibi probat quod si motor quicumque moueret
motu et tempore infinito esset in materia:
quod ille motor esset infinite actionis inte-
nsiue et infinitus in vigore: ut dicitur in de
substantia or. c. 5°. et hoc quia virtus actiua
extensiue in corpore secundum philosophum habet contra-
rium: et per consequens si esset finitus in
vigore aliquando corruperetur per ac-

tionē sui contrariū. Et per consequens si motor sit infinite actionis sicut duratio est infinite vigoris: quia in omnibus potentiis finitis in materia pars habet minorem potentiam ad durandum quam totum. Si dicat quod eadem conclusio videtur sequi motore separato: mouente motu et tempore infinito quod sit infinitus intensiue. Respondeo: non sequitur: quia motor extra materiam non habet contrarium corrumpens: nec diminuens eius potentiam: sed est incorruptibilis et infatigabilis. Et ideo potest mouere per tempus infinitum quous ipse sit finitus intensiue. Secundo probat quod si esset motor in materia infinitus intensiue: sic moueret quod faceret transitum de terio remotissimo ad alium terminum esse in instanti: qui transitus a motore finito sollet esse in tempore: puta quod posset facere mobile quod nunc est hic. esse rome si non medio. non tamen posset facere quod transitus ille sit successiuus et in instanti. quia includit contradictionem. Ideo dico quod si transitus de termino ad terminum non est motus: sed mutatio subita: et hoc intendit philosophus et non plus. Eodem modo concedo hoc de deo quous sit motor extra materiam quod propter infinitatem suam intensiuam potest facere corpus quod est lugduni fieri subito rome: absque hoc quod nunquam sit in medio. Sed dubium est de illa prima conditione: que adducitur ad probandum maiorem scilicet quod si aliqua potentia in corpore etc. quia hoc videtur esse contra determinata in fine septimi philosophorum commento. xxxvi. vbi probatur quod si mouens moueat mobile in aliquo tempore medietas motoris mouebit medietatem mobilis in eodem tempore ergo acceptis partibus proportionabilibus motorum et moti pars motoris non mouebit partem mobilis in minori tempore. n^o

maiorē quod totum mouet totum. *Die* terea ex dictis habetur quod proportio temporis ad tempus in motibus totius et partis sequitur proportionem motoris ad motorem et mobilis ad mobile in utroque motu. Sed certum est quod sumptis partibus eque proportionabilibus tam motoris quam moti: eadem est proportio earumdem ad sua tota. ergo tempus unius motus est idem vel equale tempore alterius motus. Ad primum respondeo quod quodam sunt possibilis motui in comuni: quibus tum motus est que non sunt possibilis in determinata materia si velocitas in infinitum sicut dicit commentator vi. philosophorum commento. i. et eodem modo est de motore et mobili. Et ita dico quod illa que declarantur in fine. viii. philosophorum de proportione totius et partis in mouendo. Insunt motori et mobili in quantum motor et mobile est: sed in proportio capiunt instantiam propter determinatam materiam in qua arguitur: quia causa quare pars mouet partem in minore tempore quam totum mouet totum est quia totum est tale cuius esse perfectum secundum naturam suam consistit in coniunctione suarum partium non solum quantitatum: sed etiam qualitatum sicut dicitur. vi. philosophorum commento. 91. quod actio cuiuslibet entis perficitur per suam quantitatem et qualitatem determinatam. sicut est dispositio in entibus artificialibus maxime autem ita est in rebus perfectis. Simile dicitur primo de celo commento. lxxiii. et v. metaphisice commento. xxi et ideo diuisio tali toto pars non est tante durationis sicut totum. vtz de animalibus anulosis et per consequens pars non est tante motionis respectu mobilis eque proportionabilis. videmus enim quod inanimata quanto sunt perfectiora tanto

magis indigent integritate suarum partium quantitativarum in essendo. Ad propositum dico quod si motor celi esset forma celi extensa: in eo tunc celum esset animatum perfectissimum. et si potentia motoris dividatur ad divisionem subiecti pars esset minoris durationis quam totum: et ideo necesse moueret mobile sibi proportionatum in minori tempore quam totum secundum quod minus duraret. Et ideo dicit commentator viii^o philosophorum commento. lxxviii. quod proportionales quas ponit Aristoteles: hic sunt propositiones vere de corpore celesti cum possum fuerit quod potentie motiue eius sunt forme in materia qua propter actus eius non perficitur nisi in certis partibus illius materie secundum propinquitatem terminatam. Ad secundum dico. quod propositio illa debet intelligi proportionando totum et partem: non solum proportionem quantitativam. sed secundum proportionem et vigorem durationis. proportio namque quantitativa facit ad proportionem motuum secundum velocitatem et tarditatem: quia si tanta virtus moueret in tanto tempore: dupla virtus mouet in duplo minori tempore ceteris paribus ut declaratur in fine. vii. philosophorum. et illa proportio non est hic ad propositum proportio autem secunda facit ad proportionem motuum secundum durationem. et illa habet hic locum. Tunc ad minorem dico: quod si sit eadem proportio quantitativa partium motoris et moti ad sua tota sequitur quod motus sunt eque veloces ceteris paribus. sed non sequitur quod tempus motus partis sit eque tempori motus totius. quia virtus motiua partis citius deficit quam virtus totius. Si autem sit eadem proportio partium secundum durationem: tunc sequitur quod

tempora sunt eque proportionata. et tempus motus partis sit eque toti tempori totius: sed in proposito non sunt partes sic proportionabiles. Unde totum fundamentum huius dicti stat in hoc quod totum et pars habent adinuicem proportionem in vigore durationis. ita quod equaliter durant vel non. Et causa est quia si pars est finite durationis habet contrarium: et per consequens totum habet contrarium: et ita est corruptibile. Ad argumentum principale dico. quod probat quod primus motor non est in magnitudine infinita: quia mouet tempore infinito. sicut prius compositum est respondendo ad primam rationem. Et ultra cum queritur de infinitate dico intelligit de infinitate secundum durationem: et dico quod licet sol possit durare in infinitum: tamen si motor suus esset in eo: sicut forma in materia non posset mouere motu infinito propter causas prius dictas.

Questio. xviii.

Trum de facto deus sit infinite virtutis intensiue. quod non. quia nullum infinitum intensiue est mensura rerum finitarum intensiue. sed deus est mensura rerum finitarum intensiue. ergo. Maior patet quia mensura et mensuratum sunt commensurabilia finitum et infinitum non sunt commensurabilia minor probatur. quia. x. metaphisice commento. vii. dicitur quod in genere substantie est unum primum. et illud est deus. primum autem in omni genere est mensura aliorum: patet eodem commento ergo et cetera. Contra. in psalmo magnus dominus et laudabilis nimis et magnitudinis eius non est finis. In

illa questione est conclusio certa per si/
dem. Et potest persuaderi: quia ultra
omnem speciem factam potest deus fa-
cere aliam speciem. et hoc non potest ali-
qua virtus finita: cum sit terminabilis p
ultimum vt patet in fine primi de celo.
ergo deus est infinitus intensiue. Sed
contra deus est primum in genere entis
sed primum in omni genere est illud per
cuius accessum et recessum cetera illius
generis dicuntur perfectiora vel minus
perfecta vt dicitur. i. 2. metaphisice com-
mento. Simile dicit phi. 2° de celo et co-
mentatoz commento. 66. quod est finis
in entibus et complementum per eius ap-
proximationem et cetera. Sed infinitus
intensiue excedit omne aliud infinitum:
ita qd remotio cuiuscunq; ab alio est in-
finita. ergo non est maior propinquitas
vnius creature ad deum q; alterius.

Secundo sc. omnis motor potentie
infinite intensiue potest facere motum
in instanti: sed deus non potest hoc fa-
cere. ergo et cetera. Maior patet. quia
in fine. viii. phi. dicitur qd si i materia es-
set virtus infinita moueret in instanti.
sed tamen non minus potest facere vir-
tus infinita si sit extra materiam q; possit
si esset in materia ergo et cetera. Minor
probat. quia includit contradictio-
nes. scz qd motus non sit motus: et qd mo-
bile simul localiter esset in omnibus par-
tibus spacii super quo mouetur. Ter-
tio sc. si deus sit infinitus intensiue tunc
est aliquid in natura octosum. conse-
quens est impossibile. patet secundo me-
taphisice in primo et secundo phi. conse-
quentia probatur. quia quilibet effectus
dei est finitus intensiue. ergo sibi potest
correspondere agens sufficiens finitum
sicut calori calor. et homini ho. Quar

to. qd si sit tunc deus est infinita bonitas
intensiue. quia sua essentia est bonitas:
Sed vnum oppositum si est infinitum
intensiue non compatitur secum reliquum
sicut si calor esset infinitus nullum om-
no esset frigidum. et ita omnino nullum ma-
lum foret in vniuerso quod est falsum.

Quinto sic proportionabile finito in-
tensiue est finitum. sed deus est huius/
modi. ergo et cetera. Maior est manife-
sta. Minor probatur. Nam deus potest
mouere aliquod mobile velocitate fini-
ta. sed in omni motu est aliqua propor-
tio motoris: ad mobile vt patet secun-
do de celo commento. 38. et 39. et 36. er-
go deus est proportionabilis alicui mo-
bili finito. Ad primum illorum dico:
qd intelligendo illam maiorem sc. scilicet
qd primum in omni genere conuenit cum
aliis in nomine illius generis essentiali-
ter: quia alias non esset primum illius ge-
neris et quod cetera illius generis quan-
to sunt viciniora. i. similia secundum na-
turam illius generis tanto sunt perfec-
tiora perfectione propria illius generis
tunc vera est. Et ideo licet infinitus in-
tensiue excedat finitum in infinitum. quia
tamen conuenit cum finitis in aliquo
nomine vniuerso: quia nomen partici-
patur ab ipsis finitis perfectius et im-
perfectius secundum istum intellectum
potest concedi qd vnum finitum est p-
pinquius deo q; aliud finitum. quia ma-
ior est similitudo ex vna parte q; ex alia

Ad secundum dico: qd intelligendo
per motum mutationem successivam sic
maior est falsa. Ad probationem potest
dici qd in fine. 8. phi. probatur qd si mo-
tor infinitus intensiue esset in materia:
sic moueret in instanti qd faceret tran-
situm de termino remotissimo ad alium

terminū eē in instāti quī trāsitus a mo-
tore finito solet eē i tpe: 2 ideo pcedo q
deus pōt hoc facere 2 subito: 2 fm hūc
intellectū minor est falsa. Et ad pri-
mā pbationē dico: q nō sequitur q mo-
tus non eēt mot⁹. qz illa mutatio nō est
motus successiuus. Sicut ad scđam dico
q nō sequit q mobile sī eēt in oibus p-
ribus spaciū: qz in instāti illi⁹ mutatiōnis
solū est in termino a quo vel solū est in
termino ad quē. vñ sicut corpus xpī exi-
stēs in celo fit in altari subiecto sine hoc
q sit vnqz in medio: ita pōt deus facere
corpus qd est london. rome subito absq
hoc q vnqz sit in medio. Ad 3^m negat
illa pñā. qz si deus nō faciat opus fm vl-
timum potētie sue: non tñ frustra h3 tā-
tam potētiā. qz de⁹ non est ppter aliqd
opus suū. Nego ēt scđam pñam. qz fa-
cere opus oīno de nihilo requirit cām in
finitā. sicut facio mūdī de nihilo. Ad
4^m dico q agens voluntarium qd non
agit fm vltimum potētie sue sed libere:
cuiusmodi est deus potest secum cōpa-
tī suum oppositū. Agens vero qd neces-
sario agit 2 fm vltimum sue potētie q
le non est deus non ppatitur secus suuz
oppositū. Ad quintū dico q deus nō
est pportionabilis alicui finito. Et quā-
do dicitur q in omni motu est aliqua p-
portio motoris ad mobile. falsum est nī
si limitetur ad motores agentes fm vlti-
mum potētie sue: vel qui possunt moue-
re fm vltimū potētie sue. quō deus nō
agit nec agere potest. philosophus autē
2 commentator intelligūt illam proposi-
tionem de omni motore: quia putabant
omnem motorem posse mouere fm vlti-
mam potētie sue. Et ideo estimauerūt
q potētie mouentes celū sunt finite in-
uiazore: quia mouent velocitate finita

corpora finita. vt patet 2° de celo cōm-
to. 36. 38. 2. 39. Ad argumētū prin-
cipale dico q quedam est mensura per
replicationem sicut vlna: quedā per cō-
tinentiam sicut modius tritici: quedā fm
perfectionem 2 similitudinem. Tertio^o
deus est mensura aliorum 2 non aliter
f3 q aliqua sunt sīiora deo 2 aliq min⁹
sīia. Et iō dico q mēsurā 2 mēsuratus
primo modo 2 secūdo modo sunt ppor-
tionabilia 2 non tertio modo. Si dica-
tur: omnis mensura est pportionabilis
mēsurato. ita q est dupla vel tripla re-
spectu mēsurati. dico primo q solum
mēsurā finita est pportionabilis mē-
surato non autem infinita. Secūdo di-
co q illa pportio dupla 2 tripla solū
est inter quāta: non autem inter speci-
es: diuersorum generum que habent di-
uersas pportiones fm perfectionem.
Si dicat q decimo methaphisycē dicitur
q mensura est minimum in omni ge-
re dico q philosophus ibi intelligit p mi-
nimum simplicissimū 2 minus composituz
vel imperfectione admixtum. 2 sic deus
est simplicissimus 2 purissimus ab omni
imperfectione remotissimus.

Questio decimanona.

v Trum quantitas 2 modus q-
titatiuus differant realiter. Qd
sic. quia corpus est quantum in
eucharistia: quia quantitas corporis xpī
est in eucharistia. 2 tamen non hab3 mo-
dum quantitatiuum. ergo 2c. Cōtra.
quoz diffinitiones sunt eadem ipsa sunt
eadem: sed qualitas 2 modus quidditati-
uus sunt huiusmodi. quia hec est diffini-
tio exprimes quid nominis vtriusq3 ha-
bere partem distantem a parte loco 2 si-
tu. ergo. Ad questionem dico q quā

titas & modus quantitativus ut suppo-
nunt personaliter: nullo modo differunt
Quod probō. primo per propositiones
vulgatas. quia quando duo termini sic
se habent quod si ponantur in propositioni-
bus: quicquid predicatur vere de uno p-
dicatur vere de alio & e converso. illi ter-
mini supponunt omnino per eodem: sicut quod
titas & modus quantitativus sunt hu-
iusmodi. ergo etc. **Præterea** si modus
quantitativus sit res distincta a quanti-
tate: tunc aut est res absoluta aut re-
lativa. Non primo modo: quia tunc es-
set qualitas vel substantia quorum quod
libet est falsum. nec est respectiva: quia si
esset respectus fundatus in quantitate:
quero de termino eius: aut est ipsamet
quantitas: & tunc idem esset fundamen-
tum & terminus illius respectus. & per con-
sequens non posset esse quantitas nisi esset
modus quantitativus. Si terminetur ad
aliud. contra. si deus faceret quantitates
habentem partem extra partem sine om-
ni alio corpore: tunc haberet modum quan-
titativum: & tamen tunc non esset respec-
tus realis. ergo non potest esse nisi existat
terminus. **Præterea** ille respectus non
potest in aliquo septem generum collo-
cari: quia nec in actione nec in passione:
nec in quando. nec in relatione: nec in po-
sitione: nec in habitu: nec in ubi: quia si
deus crearet quantitatem sine omni alia
re: vere esset modus quantitativus: & ta-
men sine omni ubi. **Præterea** impossi-
bile est quod aliquid sit quantitativum con-
tinuum permanens: nisi habeat partem di-
stantem a parte. & e converso: & hoc est mo-
dus quantitativus habere partem distantem
a parte. ergo impossibile est quod aliquid
sit quantum nisi habeat modum quan-
titativum. **Præterea** omne quantitati-

um continuum est longum & latum. & pro-
fundum: & omne tale est extensum: omne
autem extensum habet modum quantita-
tivum. ergo etc. **Existis** sequitur una
conclusio quod quantitas corporis christi
quod quis sit in sacramento altaris: tamen corpus
christi non est quantum in sacramento: quod
non ibi habet modum quantitativum. Si
dicat corpus christi in eucharistia habere quan-
tatem inherentem sibi. ergo est quantum in
eucharistia. **Respondeo** assumptum
est falsum: quia videtur hoc derogare
veritati sacramenti eucharistie: quia sicut
istam opinionem oportet dicere quod corpus
christi in eucharistia habet unam exten-
sionem inherentem sibi: & tunc esset ab-
extensum & haberet partem distantem a parte.
Et ideo est hec concedenda: corpus chris-
ti est quantitas et hoc est neganda corpus chris-
ti est quantitas: in sacramento altaris.
Sicut hec est vera corpus christi habere
partem distantem a parte. quia habet unam
singularem veram. pura istam: corpus
christi in celo habet etc. **Et hec** est falsa
corpus christi habere partem distantem a
parte in sacramento altaris. Similiter hec
est vera corpus christi habens partes si-
tualiter distantes est in sacramento alta-
ris: & tamen hec est falsa corpus christi
habere partes distantes sicutualiter in sacra-
mento altaris. **Exemplum**. nam hec est
vera: aliquis homo semper fuit deus: ac-
cipiendo subiectum per eo quod est. & hec
similiter aliquis homo qui est filius dei
semper fuit deus. hec tamen est simpliciter falsa filius dei
semper fuit homo. & ideo in talibus multum
refert ponere a parte subiecti vel a
parte predicati terminum connotativum
quia frequenter plus importatur per ter-
minum connotativum quando ponitur a
parte predicati quam quando ponitur a par-

te subiecti. Ad argumentū principa-
le dico q̄ hec est vera quātitas corporis
christi est in sacramēto. sed hec est falsa:
corpus xp̄i est quantitas in sacro. q̄ per
primā p̄positōnem tm̄ importatur q̄ illud
qd̄ est quantitas corporis xp̄i ē in sacra-
mento altaris. 7 hoc est verum. p̄ scd̄az
importatur q̄ corpus xp̄i in sacro alta-
ris habet p̄tem extra p̄tem qd̄ falsum ē

Expliciunt qd̄libet a venerabilis icepto-
ris **W**ielmi okan de ordine fratru mi-
norum **E**mendata diligenter p̄ eximium
virū **C**orneliū oudendlick artium magi
Strū: 2 in sacra pagina lūiatum.

Incipiunt tituli quōrum primi qd̄libz

- U**trum p̄bari posset p̄ naturalem rōnē
q̄ tm̄ est vnus deus. 1.
- U**trū eētia diuina 7 r̄lo distinguantur
ex natura rei. 2.
- U**trū p̄nitas distinguat a p̄re. 3.
- U**trū angel⁹ sit in loco p̄ suā subāz. 4.
- U**trū angel⁹ possit moueri localr. 5.
- U**trū vnus angelus locat̄ alteri. 6.
- U**trū vnus angelus possit cāre notitiāz
actualem in alio angelo illi s̄ obiecti qd̄
habitualmente cognoscit sine actuali cog-
nitione cāta ab illo obiecto. 7.
- U**trū angelus possit moueri p̄ vac^m. 8.
- U**trū linea cōponat̄ ex punctis. 9.
- U**trū posset dem̄rari q̄ aīa intellectiua
sit forma corporis. 10.
- U**trū posset demōstrari euidenter q̄ nō
ē vn⁹ intellect⁹ nūero in oib⁹ hoib⁹. 11.
- U**trum aīa intellectiua sit tota in toto 7
tota in qualibet pte. 12.
- U**trū primū cognitū ab intellectu p̄mita-
te generatōis sit singulare. 13.
- U**trū intellectus noster p̄ statu isto co-
gnoscat act⁹ suos intuitiue. 14.
- U**trū intellectus nr̄ p̄ statu isto cogno-
scat intuitiue sensibilia. 15.
- U**trū posset euidenter p̄bari q̄ volun-
tas libere cāt actus suos effectiue. 16.
- U**trū ad saluandū casuz 7 fortunā in re-
bus oportet ponere voluntatē esse libe-
ram. 17.
- U**trū virtutes 7 scie sint qualitates ab-
solute. 18.
- U**trum spiritus patiat̄ur ab igne purga-
tori. 19.
- U**trum act⁹ exterior hēat pp̄tiam boni
tatē vel maliciā moralem. 20.

Tituli secundi qd̄libeti.

Utrū posset p̄bari p̄ ratōem naturālē q̄

De sit prima causa effectiva omnium. 1.
 Vtrum possit probari sufficienter ratione naturali quod deus sit infinite virtutis in vigore. 2.
 Vtrum articuli fidei possint demonstrari. 3.
 Vtrum attributa secreta cuiusmodi sunt: sapiens: iustus et homini predicentur de deo et creatura univoce. 4.
 Vtrum deus potuit fecisse mundum ab eterno. 5.
 Vtrum angelus potuit mereri et demereri in primo instanti. 6.
 Vtrum essentia angeli distinguatur ab eius essentia. 7.
 Vtrum quilibet effectus creatus a deo. 8.
 Vtrum creatura possit creare. 9.
 Vtrum anima sensitiva et anima intellectiva distinguantur realiter. 10.
 Vtrum anima sensitiva et forma corporeitatis distinguantur realiter. 11.
 Vtrum actus rectus et reflexus sint idem actus numero. 12.
 Vtrum perfectioris obiecti sit perfectior actus. 13.
 Vtrum demoralibus possit esse scientia demonstrativa. 14.
 Vtrum actus appetitus sensitivi differat a passionibus. 15.
 Vtrum in alio a voluntate sit habitus virtuosus. 16.
 Vtrum passiones sint in voluntate. 17.
 Vtrum ultra tanta sit distinctio actuum quantum habituum et e converso. 18.
 Vtrum hec propositio: placuit a sacerdote in missa hoc est corpus meum sit vera de virtute sermonis. 19.
 Tituli tertii quodlibeti.
 Vtrum supposito quod deus intelligat et sit causa efficiens omnium immediata possit ex hoc demonstrari quod sit infinite virtutis intense. 1.
 Vtrum attributa divina distinguantur ratione:

2.
 Vtrum essentia divina sub ratione alicuius attributi sit principium elicitive generationis divine. 3.
 Vtrum deus sit causa efficiens omnium aliorum a se. 4.
 Vtrum elementa maneant in mixto. 5.
 Vtrum forme primarum organicarum animalis puta carnis et ossis et homini distinguantur specie. 6.
 Vtrum in intellectu unius fidelis tantum sit veritas fides numero. 7.
 Vtrum quilibet actus assentiendi habeat pro obiecto complexum vel incomplem. 8.
 Vtrum spes sit virtus distincta a charitate. 9.
 Vtrum beata virgo potuit stetisse in peccato originali tantum per unum instanti. 10.
 Vtrum in beata virgine fuit fomes peccati. 11.
 Vtrum propositio mentalis componatur ex rebus vel conceptibus. 12.
 Vtrum aliquid propositio vocalis sit vera. 13.
 Vtrum solus actus voluntatis sit necessario virtuosus. 14.
 Vtrum rectitudo vel deformitas actus differat a substantia actus. 15.
 Vtrum circumstantie finis recta ratio et homini sint obiecta actus virtuosus. 16.
 Vtrum dolor et delectatio appetitui sensitivi continentur immediate a rebus. 17.
 Vtrum virtutes morales sint circa passiones sicut circa materiam. 18.
 Vtrum aliquis homo posset mereri vel demereri. 19.
 Vtrum necessarium sit ponere aliquem habitum. 20.
 Vtrum habitus sit causa effectus actus. 21.
 Vtrum inclinatio forme differat realiter a forma. 22.
 Tituli quarti quodlibeti.

- Utrum** quilibet effectus habeat causam finalem distinctam ab efficiente. 1.
- Utrum** potest sufficienter probari quod deus est causa efficiens alicuius effectus. 2.
- Utrum** deus repetit creaturas. 3.
- Utrum** deus posset revelare alicui notitiam evidentem de futuris contingentibus. 4.
- Utrum** videns deum videat omnia que videt deus. 5.
- Utrum** audiens predicationes articuloz fidei et videns miracula fieri per illis acquirit aliquem habitum adhesionem distinctum a fide. 6.
- Utrum** suppositum humanum possit assumi a verbo. 7.
- Utrum** tres persone possunt assumere eandem naturam numero. 8.
- Utrum** angelus possit videre cogitationes et volitiones nostras. 9.
- Utrum** deus possit facere motum in istari. 10.
- Utrum** filiatio christi ad beatam virginem sit alia res ab omni re absoluta. 11.
- Utrum** predicatio analogica distinguat a predicatone univoca equivoca et denominativa. 12.
- Utrum** christus existeret in eucharistia possit videre a se et videri ab aliis. 13.
- Utrum** anima christi possit videre corpus christi in eucharistia. 14.
- Utrum** anima christi possit movere corpus ab hostia organice et non organice. 15.
- Utrum** omnis actus assentiendi presupponat actum apprehendendi respectu eiusdem objecti. 16.
- Utrum** viator habeat aliquem actum simpliciter proprium deo ante rationem vel divinationem vel postea. 17.
- Utrum** quantitas corporis christi sub hostia possit habere positionem de genere quantitatis sine positione que est predicamentum suppositio quod quantitas sit res distincta absoluta a substantia et qualitate. 18.
- Utrum** substantia materialis extensa corporis christi componatur ex partibus eiusdem rationis sive distinctis. 19.
- Utrum** substantia materialis extensa per suas partes intrinsecas sit immediate pars loco. 20.
- Utrum** substantia materialis extensa per partes suas intrinsecas sit in loco circumscriptione vel diffinitive. 21.
- Utrum** deus possit conservare substantias materiales extensas sine motu locali destruendo omne accidens absolutum in ea. 22.
- Utrum** substantia materialis per suas partes intrinsecas possit esse quantitas sive quantitas. 23.
- Utrum** substantia materialis per suas partes intrinsecas possit esse quantitas sine quantitate addita sibi. 24.
- Utrum** possit evidenter probari quod quantitas sit res absoluta distincta a substantia et qualitate. 25.
- Utrum** per principia fidei possit evidenter probari quod quantitas sit res absoluta distincta a substantia et qualitate. 26.
- Utrum** de intentione philosophi sit ponere quantitatem distinctam a substantia et qualitate. 27.
- Utrum** intentio sanctorum sit ponere quantitatem mediam inter substantiam et qualitatem. 28.
- Utrum** substantia panis ex vi conversionis transubstantiet tamen in corpus christi et non in divinitatem nec in animam nec in accretia. 29.
- Utrum** substantia panis maneat per consecrationem. 30.
- Utrum** corpus christi sit circumscriptione in loco sub hostia consecrata. 31.
- Utrum** deus posset facere omne prius absolutum sine posteriori realitate

distinctio 37.
 Vtrum q̄titas remanēs in eucharistia sit
 subiectiue in qualitate. 33
 Vtrum qualitates hostie post conse-
 crationem sint subiectiue in quantita-
 te. 34.
 Vtrum intentiones prime z secūde rea-
 liter distinguantur. 35.
 Tituli q̄onuz ferti quodlibeti.
 Vtrum eadem veritas theologica spe-
 cie vel numero possit p̄bari in theolo-
 z in sciētia naturali. 1.
 Vtrum eadē conclusio possit euidētē cogno-
 sci p̄ demōstratōem z p̄ xp̄ientiam. 2.
 Vtrum aliqua veritas theologica eadē
 specie vel numero sit credita a viatore
 z euidētē scita a cōprehensore. 3.
 Vtrum deus creet notitiā euidētē
 in viatore de credibilibus sine visione
 dei. 4.
 Vtrum cognitio ab^a z intuitiua diffe-
 rant. 5.
 Vtrum actus comprehendendi z actus
 videndi differant realiter. 6.
 Vtrum de deo possint haberi plures cō-
 ceptus p̄p̄rii. 7.
 Vtrum omnia accētia grāmāticalia ter-
 minorum vocalium competant termis
 mentalibus. 8.
 Vtrum noīa mentalia distinguant̄ p̄ cre-
 tū z abstractū sicut vocalia. 9.
 Vtrum hō z hūanitas sint noīa sp̄no^a. 10.
 Vtrum hō z hūanitas sint noīa synony-
 ma fm̄ intentōnem p̄bi. 11.
 Vtrum y^e sit singulare. 12.
 Vtrumz om̄e y^e sit qualitas mētis. 13.
 Vtrum ens predicetur vniuoce de om-
 nibus. 14.
 Vtrum diffinitio naturalis z methaphisi-
 calis eiusdē distinguant̄ realr̄. 15.
 Vtrum cadente re cadat vox a suo signi-

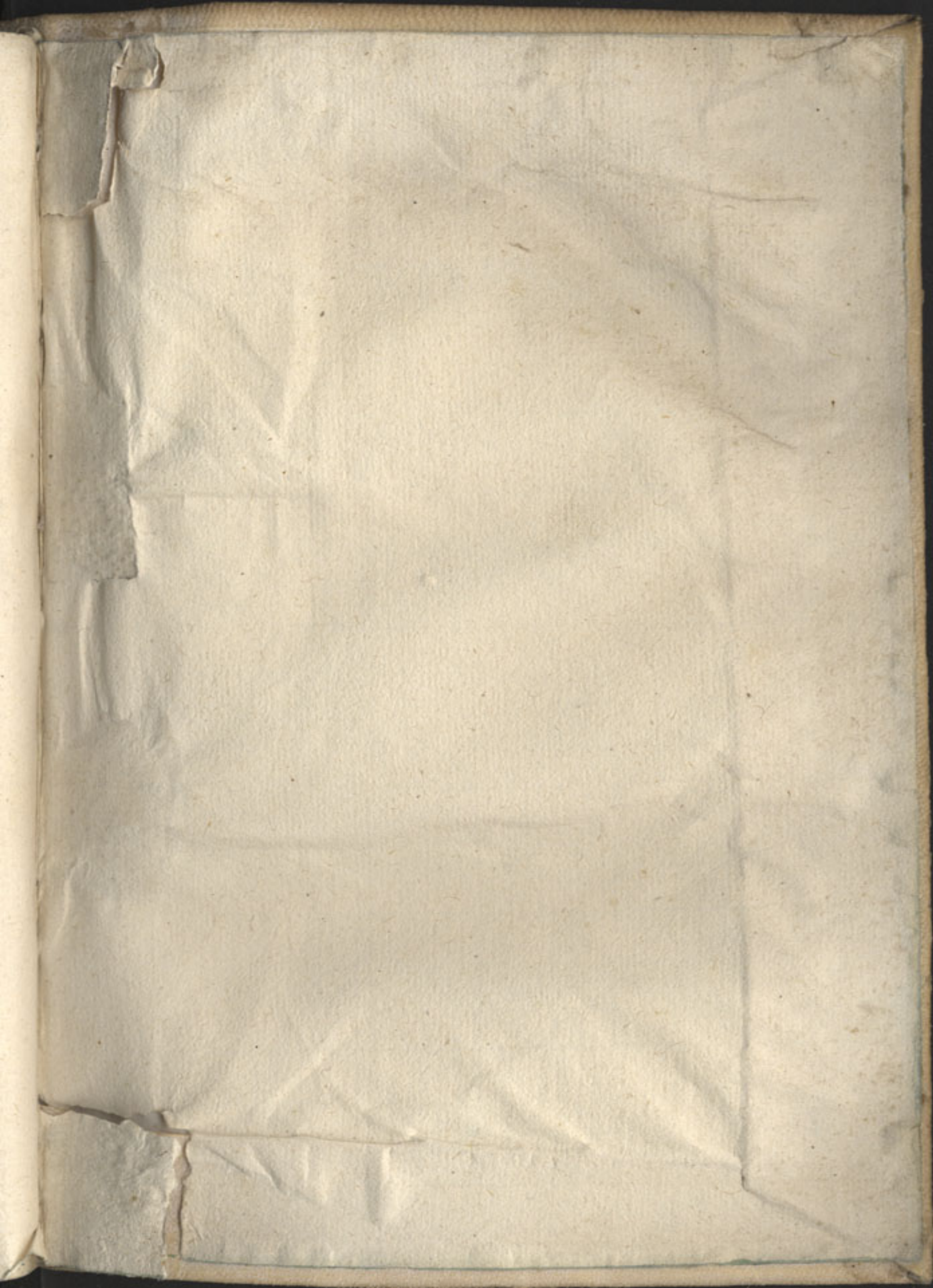
ficato. 16.
 Vtrum omnis oppositio realis sit inter
 res. 17.
 Vtrum deus possit separare subiectum
 a sua p̄p̄ria passione. 18.
 Vtrum diffinitio exprimēs quid rei z qd
 nomis distiguant̄ realr̄. 19.
 Vtrum res ex aīam diffinat̄. 20.
 Vtrum quodlibet p̄dicatum sit prima in-
 tentio vel scda. 21.
 Vtrum sint decē p̄dicamēta. 22.
 Vtrum p̄dicamentū cōponat̄ ex reb⁹ ex-
 tra aīam vel ex p̄ceptibus. 23.
 Vtrum veritas p̄plexa z falsitas distingua-
 tur ab ipso cōplero. 24.
 Vtrum p̄cept⁹ absolut⁹ p̄notatiu⁹ z re-
 latiu⁹ distinguant̄ realr̄. 25.
 Tituli q̄onum ferti quodlibeti.
 Vtrum hō possit saluari sine charitate
 creata. 1.
 Vtrum d̄s de necessitate acceptet actū elici-
 tū ab hūte charitatē creatā. 2.
 Vtrum corp⁹ xp̄i incipiēs eē sacralr̄ in al-
 tari sub sp̄e panis vere mutet̄ localr̄. 3.
 Vtrum d̄s pōt remittere pctōri culpam z
 z penā sine infusione gr̄e create. 4.
 Vtrum aliquid p̄dicet̄ affirmatiue d̄ deo
 qd non est deus. 5.
 Vtrum cognitio intuitiua possit eē de ob-
 iecto non existente. 6.
 Vtrum essentia diuina vt in p̄re sit incom-
 possibilis filio. 7.
 Vtrum similitudo vel dissimilitudo sit aliq̄
 pua res distincta a rebus absolutis. 8.
 Vtrum equalitas vel inequalitas sit res
 distincta ab absolutis. 9.
 Vtrum dupleitas vel dimidiētas sint res
 distincte ab absolutis. 10.
 Vtrum diuersitas distinctio vel idētitas sit
 alia res ab absolutis. 11.
 Vtrum relatio cālitalis efficientie sit a⁹

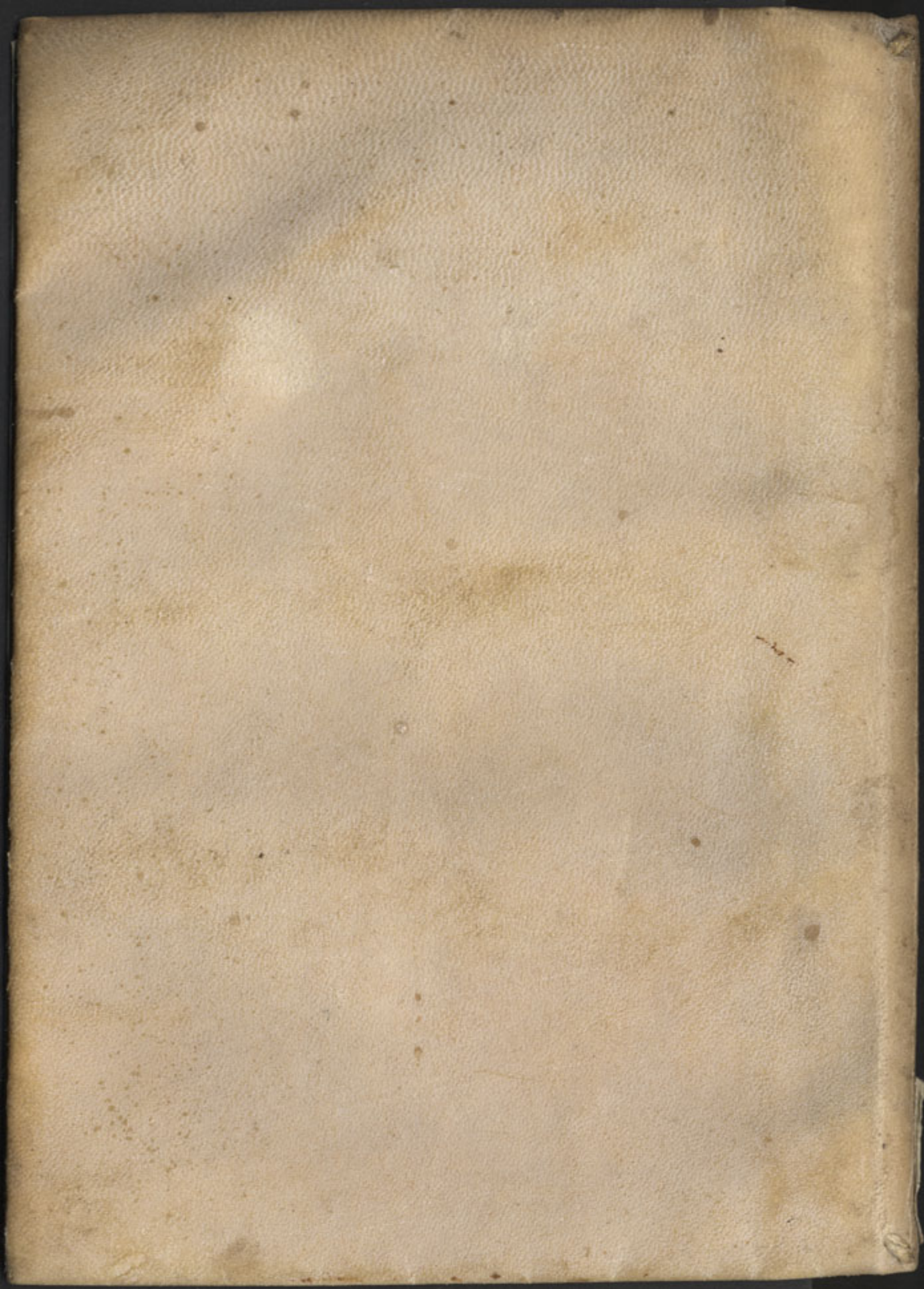
res ab absolutis: 12.
Utrum relatio calefactiui ad calefactibile sit res distincta ab absolutis. 13.
Utrum relatio sciencie ad scibile sit res distincta ab absolutis. 14.
Utrum personam sit rationi naturali quod quilibet res creata sit absoluta ita quod nulla sit relatio extra animam. 15.
Utrum intentio philosophi sit ponere rationem extra animam distinctam a rebus absolutis. 16.
Utrum philosophus posuit rationes primi modi differre realiter a rebus absolutis. 17.
Utrum philosophus posuit rationes secundi modi differre a rebus absolutis. 18.
Utrum philosophus posuit rationes tertii modi differre realiter a rebus absolutis. 19.
Utrum negans rationem differre ab absolutis possit saluare proprietates rationis. 20.
Utrum omnia relativa sint sicut natura. 21.
Utrum secundum intentionem philosophi relatio que est generis generalissimum sit prima intentio vel secunda. 22.
Utrum res extra sit in genere rationis vel noia tamen secundum intentionem philosophi. 23.
Utrum relatio terminetur ad absolutum vel ad relativum. 24.
Utrum relationes trium modorum sint reales in creaturis. 25.
Utrum identitas similitudo et equalitas sint rationes reales in diuinis. 26.
Utrum identitas materialis sit ratio realis. 27.
Utrum creatio actio sit ratio realis 28.
Utrum relatio rationis distinguatur a rebus absolutis: 29.
Utrum ratio realis et ratio distinguantur. 30.
Tituli quonum septimi quodlibeti.
Utrum creatio vel preseruatio realiter differat ab absolutis. 1.
Utrum qualitas dicitur realiter a substantia. 2.
Utrum actio vel passio differat realiter ab

absolutis: 3.
Utrum predicamentum actiois vel passionis componatur ex conceptibus. 4.
Utrum predicamentum quod importet rem distinctam ab absolutis. 5.
Utrum ubi importet rem distinctam ab absolutis. 6.
Utrum possessio vel habitus importet rem distinctam ab absolutis. 7.
Utrum unitas vniuersi vel approximatio carum vel distantia rerum importet respectum distinctum ab absolutis. 8.
Utrum aliquis conceptus predicatur de deo. 9.
Utrum persona sit nomen prime impositionis. 10.
Utrum per viam efficacie possit sufficienter probari quod deus sit infinitus intensiue. 11.
Utrum per cognitionem dei possit sufficienter probari quod deus sit infinitus intensiue. 12.
Utrum per simplicitatem dei possit sufficienter probari quod sit infinitus intensiue. 13.
Utrum per calitatem finis potest sufficienter probari quod deus sit infinitus intensiue. 14.
Utrum per viam eminentie potest euidenter probari quod deus sit infinitus intensiue. 15.
Utrum intentio philosophi et commentatoris sit quod deus sit infinitus intensiue. 16.
Utrum demonstrationes philosophi. 8. physycorum et 12. metha. concludant deum esse infinitum intensiue. 17.
Utrum de facto deus sit infinite virtutis intensiue. 18.
Utrum quantitas et modus quantitatiuis differant realiter. 19.

Explicit tabula quodlibetorum.

Handwritten text, possibly a name or title, in a cursive script.

Sala R
Gab.
Est.
Tab. 17
N.º 5